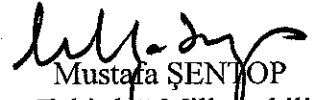

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi'nde yayımlanan 903721 evrak numaralı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa ŞENTOP
Tekirdağ Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji
Esas Komisyon	Dışişleri
Tarih: 02 Kasım 2021	Esas No: 2/3910

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI
01 Kasım 2021
Numara

TBMM GENEL BAŞKANLIK
01 Kasım 2021
904357
2375/2021 KANUN MASTUR

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE TUNUS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA
İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 27 Aralık 2017 tarihinde Tunus'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : Z-90666677-599- 47334
Konu : Anlaşma

28 Ekim 2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27 Aralık 2017 tarihinde Tunus'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"yı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilâşikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

- 1- Anlaşma (Türkçe, Arapça, İngilizce)
- 2- Genel Gerekçe

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
28 Ekim 2021
Alınan:

TBMM GENEL EVRAK
28 Ekim 2021
No: 903721
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının ana amacı; beraberinde yalnızca sermaye değil aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, uluslararası pazarlara giriş imkânını da getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması, genel ekonomik politikamızın ana hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye girişinin özendirilebilmesi için, yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının imzalanmasına 1962 yılında başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hale gelmesi ile bu süreç hızlandırılmıştır.

Bu itibarla 27 Aralık 2017 tarihinde Tunus'ta imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın temel esasları aşağıda özetlenmiştir:

1. Anlaşmaya taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve yatırımlarla ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik işbirliği için uygun şartları oluşturmak.

2. Türkiye ve Tunus'ta yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek.

3. Her iki ülkede, taraf ülke yatırımcıları ile ev sahibi devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmek.

Daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören söz konusu Anlaşma ile iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir. Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken taraf ülkelere yeni herhangi bir yük getirmemektedir.

27 Aralık 2017 tarihinde imzalanan söz konusu Anlaşma, iki ülke arasında 29 Mayıs 1991 tarihinde imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın yerini alacaktır.

2017 yılında imzalanan Anlaşma, 1991 yılında imzalanmış olan Anlaşmadan temel olarak aşağıdaki noktalarda farklılıklar içermektedir:

1. Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde imzalanan Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

2. "Yatırım" terimi, taraf ülkelerin kalkınmasına katkı sağlayacak doğrudan yabancı yatırımları içerecek ve spekülatif yatırımları Anlaşma kapsamı dışında bırakacak şekilde tanımlanmıştır.

3. Anlaşmaya, "en çok gözetilen ulus" ve "milli muamele" ilkelerinin gayrimenkul edinimi bakımından uygulanmasına istisna getirilmesine imkân sağlayan hüküm eklenmiştir.

4. Âkit tarafların çevre, insan, hayvan ve bitki sağlığının yanı sıra canlı veya cansız tükenebilir doğal kaynakların korunmasını sağlamak üzere ayrımcı olmayan düzenlemeler yapmasına ve hukuki tedbirler almasına imkân tanıyan hükümlere Anlaşmada yer verilmiştir.

5. Anlaşmanın uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin hükümlerinde, uluslararası tahkim mekanizmasına başvurulmasına ilişkin istisnalar getirilmiştir. Söz konusu istisnalar uyarınca, yalnızca yabancı sermaye ile ilgili yürürlükteki mevzuat çerçevesinde izin verilmiş ve fiilen başlamış olan yatırımlardan kaynaklanan uyuşmazlıklar uluslararası tahkime sunulabilecektir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
TUNUS CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN
KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti;

Özellikle bir Akit Tarafın yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, Akit Taraflar arasındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile;

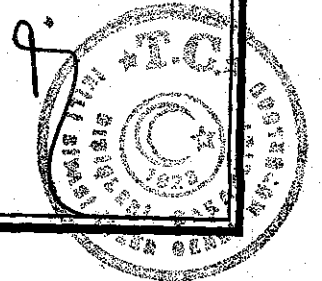
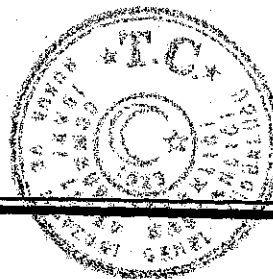
Bu gibi yatırımlara tanınacak muameleye ilişkin bir anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların sürdürülebilir kalkınmasını teşvik edeceğini kabul ederek;

Yatırımlara adil ve hakkaniyete uygun muamele edilmesinin; yatırımlar için istikrarlı bir ortamın idamesi açısından arzulanır olduğuna ve ekonomik kaynakların etkin kullanımının en üst düzeye çıkarılmasına ve yaşam standartlarının geliştirilmesine katkıda bulunacağına dair mutabık kalarak; ve

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevrenin korunmasına uygun biçimde uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabilceğine ikna olarak;

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunmasına ilişkin bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. "Yatırım" terimi; bir Akit Tarafın yatırımcısı tarafından diğer Akit Tarafın ülkesinde, bu Akit Tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak uzun süreli ekonomik ilişkiler kurmak amacıyla sahip olunan veya kontrol edilen iş faaliyetleriyle bağlantılı ve sermaye taahhüdü, risk sorumluluğu, gelir veya kar beklentisi ve ekonomik kalkınmaya katkıyı da içermek üzere bir yatırımın özelliklerine sahip her türlü mal varlığını ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamak üzere özellikle aşağıdakileri içerir:

(a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra ipotek, rehin, kefalet gibi diğer haklar ve malvarlığının bulunduğu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak tanımlanan diğer benzer haklar;

(b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili ekonomik değeri olan diğer haklar;

(c) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli;

(d) patentler, sınai tasarımlar, teknik süreçler gibi sınai ve fikri mülkiyet hakları yanında ticari markalar, ticari itibar ve know-how;

(e) doğal kaynaklara yönelik imtiyazlar da dahil olmak üzere, kanun veya bir sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları;

Mal varlıklarının yatırıldığı veya yeniden yatırıldığı biçimindeki herhangi bir değişiklik, bu değişikliğin ev sahibi Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olması koşulu ile, bunların yatırım olarak nitelenmesini etkilemez.

Bununla birlikte "yatırım" terimi;

(f) bir şirkete %10'dan az bir katılıma veya oy hakkına karşılık gelen, borsalar yoluyla edinilmiş hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli;

(g) bir Akit Tarafça çıkarılmış tahviller, rehinli tahviller, borç senetleri ve diğer borç araçları;

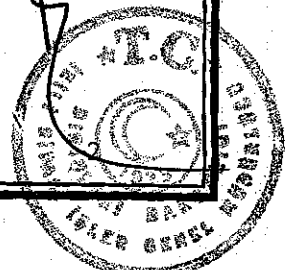
(h) vadesine bakılmaksızın, bir Akit Taraf veya devlet işletmesine verilen borçlar;

(i) bir devlet işletmesince çıkarılmış borç senetleri;

(j) aşağıdakilerden kaynaklanan para alacakları:

(i) bir Akit Tarafın ülkesinde bulunan bir gerçek kişi veya bir şirket, işletme ve firma tarafınca diğer Akit Tarafın ülkesindeki bir gerçek kişi veya bir şirket, işletme ve firmaya yapılan mal veya hizmetlerin satışı için düzenlenmiş ticari sözleşmeler; veya

(ii) ticaretin finansmanı gibi ticari bir işlemle bağlantılı kredi sağlanması;

(iii) yukarıda yer alan (a)'dan (e)'ye kadarki bentlerde belirtilen çıkarlardan kaynaklanmayan diğer her türlü para alacaklarını;

içermez.

2. "Yatırımcı" terimi:

Diğer Akit Tarafın ülkesinde bir yatırım yapmış olan;

(a) kanunlarına göre bir Akit Tarafın vatandaşı olan gerçek kişileri,

(b) kayıtlı işyerleri ile birlikte esaslı iş faaliyetleri bir Akit Tarafın ülkesinde bulunan ve o Akit Tarafın yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş şirketleri, kuruluşları, firmaları veya iş ortaklıklarını,

ifade eder.

3. "Gelirler" terimi, bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamakla beraber özellikle, kar, faiz, sermaye kazançları, royaltiler, ücretler ve temettüleri içerir.

4. "Ülke" terimi:

(a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara ülkesini, iç sularını, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda, canlı veya cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla Türkiye'nin uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemen hak ve yetkilere sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.

(b) Tunus Cumhuriyeti ile ilgili olarak; egemenliği altındaki kara ülkesini, iç sularını, karasularını, bunların üzerindeki hava sahasını ve doğal kaynakların araştırılması ve işletilmesi amacıyla Tunus Cumhuriyeti'nin uluslararası hukuka ve kendi ulusal yasalarına uygun olarak üzerinde egemen hak ve yetkilere sahip olduğu kıta sahanlığı ve münhasır ekonomik bölgeyi ifade eder.

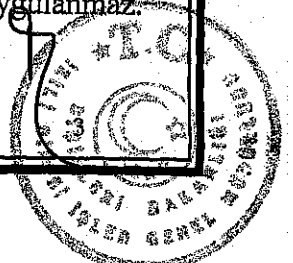
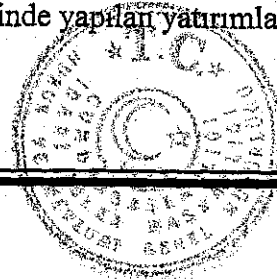
MADDE 2
Uygulama Kapsamı

1. İşbu Anlaşma, bir Akit Tarafın ülkesinde, bu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak diğer Akit Taraf yatırımcıları tarafından işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış olan yatırımlara uygulanır.

2. İşbu Anlaşma:

(a) Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan uyuşmazlıklara;

(b) 1 Ocak 1957'den önce Tunus Cumhuriyeti'nin ülkesinde yapılan yatırımlara uygulanmaz.

MADDE 3
Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, kendi ülkesinde, diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik eder.
2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde her zaman adil ve hakkaniyete uygun muamele ile tam koruma ve güvenlik de dâhil olmak üzere, uluslararası hukukun asgari muamele standartlarına uygun bir muameleye tabi tutulur. Akit Taraflardan hiçbirisi, makul olmayan veya ayrımcı tedbirlerle yatırımların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, işletilmesine, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına hiçbir şekilde engel olamaz.

MADDE 4
Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını, herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayacak şekilde ülkesine kabul eder.
2. Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara, bunların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, bunlardan faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımları ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.
3. Akit Taraflar, kanun ve düzenlemelere uygun olarak bir yatırımın yapılması ve sürdürülmesiyle ilgili olarak, diğer Akit Tarafın ülkesine girmek isteyen ve 1. Madde'nin 2(a) fıkrası uyarınca yatırımcı olarak tanımlanan her bir Akit Taraf vatandaşının ve onların anahtar personelinin ülkeye girişi ve geçici ikameti için yapılan başvuruları iyi niyetle değerlendirir.
4. (a) İşbu Maddenin hükümleri, bir Akit Tarafın tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme ile tanımış olduğu bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına da sağlamakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmaz.
- (b) İşbu Anlaşmanın hükümleri, Akit Taraflardan herhangi birinin, bir gümrük birliği, ekonomik birlik, ortak pazar, serbest ticaret bölgesi veya bir Akit Tarafın benzeri uluslararası anlaşmaya üyeliği ve benzer diğer bölgesel ekonomik işbirliğine ortaklığı ile tanımış olduğu bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına da sağlamakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmaz.
- (c) Bu Maddenin 1 ve 2. fıkraları, işbu Anlaşma veya Akit Taraflardan birinin imza koyduğu bir uluslararası yatırım anlaşmasında düzenlenen uyuşmazlık çözümü hükümleri bakımından uygulanmaz.
- (d) İşbu Anlaşmanın 3. ve 4. Maddelerinin hükümleri, Akit Taraflardan herhangi birinin, toprak, gayrimenkul ve bunlar üzerindeki aynı hakların edinimi bakımından kendi

yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelenin aynısını diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmaz.

(e) İşbu Madde'nin hükümlerine bakılmaksızın; Akit Taraflar kendi ülkelerindeki dezavantajlı grup veya kişileri korumak ve özendirmek amacıyla özel teşvikler sağlayabilir.

MADDE 5

Genel İstisnalar

1. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü, bir Akit Tarafın:

(a) insan, hayvan veya bitki hayatı veya sağlığının veya çevrenin korunması için düzenlenen ve uygulanan;

(b) canlı veya cansız tükenebilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili;

ayrımcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

2. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü:

(a) bir Akit Tarafın, açıklanmasını temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamasını veya böyle bir bilgiye erişime izin vermesini gerektirecek şekilde;

(b) hiçbir Akit Tarafın,

(i) silah, cephane ve savaş gereçleri ticareti ile bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna doğrudan veya dolaylı olarak diğer mal, teçhizat, hizmet ve teknoloji sağlama amacıyla yapılan ticaret ve işlemlere ilişkin;

(ii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerle ilgili diğer acil durumlarda;

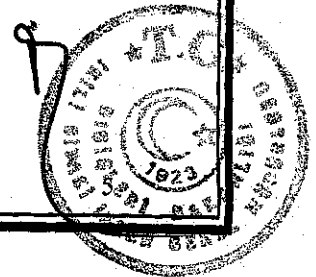
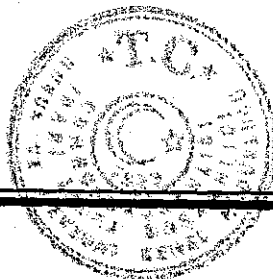
veya

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak;

kendi temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasına engel olacak şekilde; veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten alıkoyacak şekilde;

yorumlanamaz.

3. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü bir Akit Tarafın finansal hizmetlere ilişkin, ihtiyati amaçlarla:

(a) yatırımcının, mevduat sahibinin, mali piyasa katılımcılarının, poliçe sahibinin, poliçe alacaklısının veya finansal kurumların kredi taahhüdünde bulunduğu kişilerin korunmasına;

(b) finansal sisteminin güvenliğinin, sağlamlığının, bütünlüğünün ve istikrarının sağlanmasına;

yönelik makul ve ayrımcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

4. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü bir Akit Tarafın parasal ve mali politikaları ya da kur politikaları izlemeye yönelik ayrımcı olmayan genel uygulama tedbirleri kabul etmesine veya sürdürmesine engel olacak şekilde yorumlanamaz.

MADDE 6

Kamulaştırma ve Tazminat

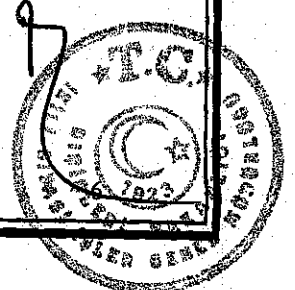
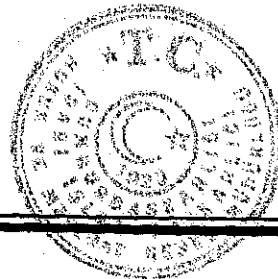
1. Yatırımlar, kamu yararı gözetilerek, ayrımcı olmayacak biçimde; anında, yeterli ve etkin tazminat ödenerek, uygun hukuki usule ve işbu Anlaşmanın 4. Maddesinde belirtilen genel muamele prensiplerine göre yapılanlar hariç olmak üzere kamulaştırılamaz, devletleştirilemez veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılamaz.

2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi halkın refahını ilgilendiren meşru hedeflerin korunması amacıyla düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal önlemler, dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.

3. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya kamuoyuna duyurulduğu tarihten önceki piyasa değerine eşit olur. Tazminat gecikme olmaksızın ödenir ve 8. Maddenin 2.fikrasında belirtildiği gibi serbestçe transfer edilebilir.

4. Tazminat serbestçe çevrilebilen bir para cinsi ile ödenir ve ödemede gecikme olması durumunda tazminat, ev sahibi Akit Tarafın kanunlarınca faiz oranı tanımlanmamışsa, kamulaştırma tarihinden ödeme tarihine kadar uygulanabilir bir faiz oranı içerir.

5. İşbu Madde'nin hükümlerine bakılmaksızın; her bir Akit Taraf vergi ve ceza ödemelerini güvence altına almak için ayrımcı olmayacak şekilde kendi kanunlarını uygulama hakkına sahiptir.

MADDE 7
Kayıplar için Tazminat

1. Yatırımları diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş, isyan, iç karışıklık veya diğer benzeri olaylar nedeniyle zarar gören Akit Taraflardan her birinin yatırımcıları, diğer Akit Tarafın bu gibi kayıplar bakımından aldığı tazmin edici tedbirlere ilişkin olarak, benzer durumlarda kendi yatırımcılarına veya herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına uyguladığı muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulur.

2. İşbu Maddenin 1. fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, anılan fıkra da belirtilen durumlardan herhangi birinde, diğer Akit Tarafın ülkesinde zarar gören bir Akit Taraf yatırımcılarının zararları;

(a) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamlarınca mallarına el konulması; veya

(b) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamlarınca mallarının çatışma halinde değilken ya da durum zorunlu kılmadığı halde tahrip edilmesi;

durumunda hızlı, yeterli ve etkin bir şekilde karşılanır ya da tazminat ödenir. Hasıl olan ödemeler başka bir para birimine serbestçe çevrilebilir nitelikte olur.

MADDE 8
Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Akit Taraf, vergiyle ilgili tüm yükümlülüklerin yerine getirilmesini müteakip, bir yatırıma ilişkin bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına iyi niyetle izin verir. Bu gibi transferler, aşağıdakileri içerir:

(a) ana sermaye ve yatırımı sürdürmek veya artırmak amaçlı ek meblağlar;

(b) gelirler;

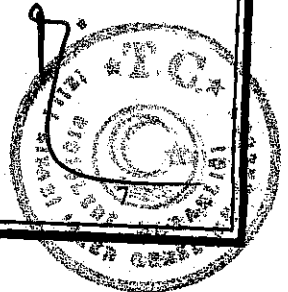
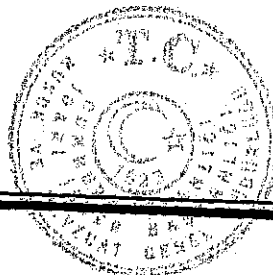
(c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar;

(d) 6. ve 7. Maddelere ilişkin tazminatlar;

(e) geri ödemeler ve yatırım ile ilgili kredilerin faiz ödemeleri;

(f) bir Akit Tarafın ülkesinde bir yatırım ile ilgili çalışma izinlerini almış olan diğer bir Akit Tarafın vatandaşlarının aldığı maaşlar, haftalık ücretler ve diğer ödemeler;

(g) bir yatırım uyumsuzluğundan doğan ödemeler.

2. Transferler; yatırımın yapılmış olduğu çevrilebilir para birimi veya herhangi bir çevirilebilir para birimiyle, transferin yapıldığı tarihte geçerli olan piyasa döviz kuru üzerinden yapılır.

3. İstisnai durumlarda, ödemeler ve sermaye hareketlerinin ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara sebep olması veya sebep olma tehdidini yaratması halinde, her bir Akit Taraf ayrımcılık yapmadan ve iyi niyeti esas alarak geçici olarak transferleri kısıtlayabilir.

4. İşbu Madde'nin 1. ve 2. fıkralarının hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Taraf aşağıda sayılan konulara ilişkin, kanunlarının eşit, ayrımcı olmayan ve iyi niyetli uygulanması vasıtasıyla transferleri engelleyebilir:

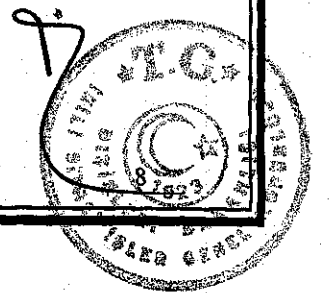
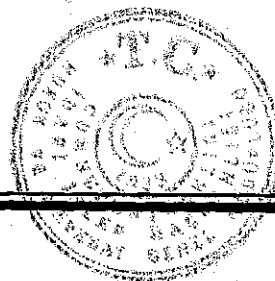
- (a) iflas, ödeme aczi veya alacaklıların haklarının korunması için diğer yasal takibatlar;
- (b) ceza gerektiren suçlar;
- (c) mali düzenleyici otoritelerin kanunları uygulaması için gerekli olan transfer raporları;
- (d) adli işlemlerde emir ve hukuki kararlara uygunluğun sağlanması.

MADDE 9 **Halefiyet**

1. Eğer Akit Taraflardan biri yatırımcılarının yatırımlarını ticari olmayan risklere karşı korumak amacıyla bir kamu sigortası veya garanti planına sahipse ve bu Akit Tarafın bir yatırımcısı bu sigortayı edinmiş veya plana katılmışsa, sigortalayanın yatırımcı ile sigortalayan arasındaki sigorta sözleşmesinin şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Akit Tarafça tanınır.

2. Sigortalayan halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve yatırım ile ilgili yükümlülükleri üstlenir. Halef olunan haklar veya talepler yatırımcının özgün hak veya taleplerini aşmaz.

3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar işbu Anlaşmanın 10'uncu Maddesinin hükümlerine göre çözülür.

MADDE 10

Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasında bu yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından yatırımın yapıldığı Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilir. Mümkün olduğu ölçüde, yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları danışmalar ve müzakereler yoluyla iyi niyetle çözmeye gayret ederler.

2. Bu uyuşmazlıkların, 1.Fıkra da belirtilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenememesi halinde, uyuşmazlıklar yatırımcının seçimi üzerine;

(a) ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesine,

veya

(b) İşbu Madde'nin 4 (a) ve (b) fıkralarında belirtilen durumlar hariç olmak üzere,

(i) "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID), veya

(ii) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nın Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir ad hoc hakem mahkemesine,

sunulabilir.

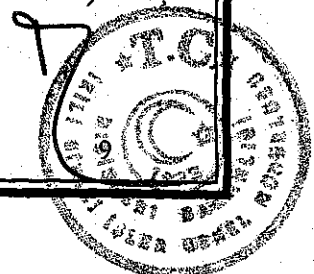
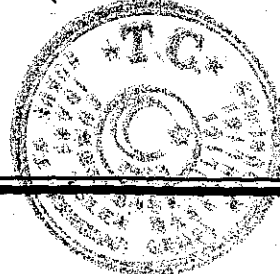
3. Yatırımcının uyuşmazlığı işbu Maddenin 2. fıkrasında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine ya da önceden taraflarca üzerinde anlaşılan uygulanabilir herhangi bir adli veya tahkim prosedürüne sunduğu andan itibaren, bu yollardan birinin seçimi nihaidir.

4. İşbu Madde'nin 2. Fıkrasının hükümlerine bakılmaksızın;

(a) yalnızca, ev sahibi Akit Tarafın yabancı sermaye ile ilgili mevzuatına uygun olarak, herhangi bir iznin gerekli olması halinde, gerekli izni almış ve fiilen başlamış yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan uyuşmazlıklar, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) veya Akit Tarafların üzerinde uzlaştıkları işbu Maddenin 2. fıkrasındaki diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sunulabilir;

(b) Aşağıdaki uyuşmazlıklar tamamen ev sahibi Akit Tarafın mahkemelerinin yargılama yetkisi altındadır ve bu nedenle Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) ya da diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözümü mekanizmasına sunulamaz;

(i) Madde 6 (Kamulaştırma ve Tazminat) ve Madde 8 (Ülkesine İade ve Transfer) hariç olmak üzere vergi tedbirleri ile ilgili uyuşmazlıklar;

(ii) ev sahibi Akit Tarafın ülkesindeki taşınmazlar üzerindeki mülkiyet hakları ve aynı haklara ilişkin uyumsuzluklar;

(iii) ev sahibi Akit Taraf ile çifte vatandaşlığı bulunan ve ev sahibi Akit Tarafın da vatandaşlığına sahip diğer Akit Tarafın bir gerçek kişisi arasında çıkan uyumsuzluklar.

5. Tahkim mahkemesi hukuk temelinde, hukukun tüm kaynaklarını dikkate alarak aşağıdaki sıralamaya uygun olarak karar verir:

(a) İşbu Anlaşmanın hükümleri;

(b) uyumsuzluğun tarafı olan ve ülkesinde yatırımın yapıldığı Akit Tarafın kanunları ve düzenlemeleri (kanunlar ihtilafına ilişkin kurallar da dâhil olmak üzere);

(c) her iki Akit Tarafça kabul edilen ilgili uluslararası hukuk ilkeleri.

6. Tahkim kararları uyumsuzluğun bütün tarafları için nihai ve bağlayıcıdır. Her bir Akit Taraf verilen kararları kendi ulusal kanunları çerçevesinde yerine getirmeyi taahhüt eder. İlgili taraf tahkim kararının uygulanmasını Vaşington'da 18 Mart 1965'te imzaya açılan "Devletlerle Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ya da New York'da 10 Haziran 1958'de imzalanan "Yabancı Tahkim Kararlarının Tanınması ve Uygulanmasına İlişkin Sözleşme" hükümleri altında talep edebilir.

MADDE 11

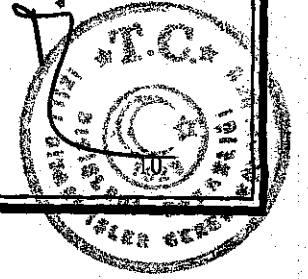
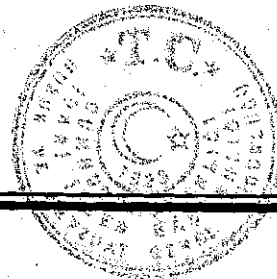
Faydaların Reddi

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın bir firmasının, Akit olmayan bir Tarafın yatırımcıları ya da faydaların tanınmasını reddeden Akit Tarafın yatırımcıları söz konusu firmanın sahibi ise ya da firmanın kontrolünü elinde bulunduruyor ise ve

(a) faydaların tanınmasını reddeden Akit Taraf, Akit olmayan Taraf ile diplomatik ilişkilerini korumaz; ya da

(b) firma, kanunları çerçevesinde kurulmuş olduğu Akit Tarafın ülkesinde önemli faaliyetlere sahip olmaz ise bu Anlaşmadan kaynaklanan faydalardan yararlanmasına izin vermeme hakkını saklı tutar.

2. Faydaların tanınmasını reddeden Akit Taraf, faydaların reddinden önce mümkün olduğu ölçüde, diğer Akit Tarafı haberdar eder.

MADDE 12

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde hızlı ve hakkaniyete uygun bir çözüm ararlar. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde yukarıda belirtilen yöntemler ile kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa, uyuşmazlık, Akit Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, üç üyeli bir tahkim mahkemesine sunulabilir.

2. Talebin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin eder. Tayin edilen bu iki hakem üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü hakemi Başkan olarak seçer. Akit Taraflardan herhangi birinin belirtilen süre içinde hakemi atayamaması halinde, diğer Akit Taraf Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan atamayı yapmasını talep edebilir.

3. Eğer her iki hakem atanmalarından itibaren iki (2) ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan, Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.

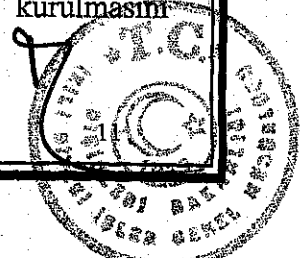
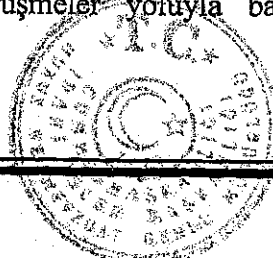
4. Eğer, bu Madde'nin 2. ve 3. fıkralarında belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan, Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.

5. Tahkim Mahkemesi Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer hükümleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, Tahkim Mahkemesi, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep eder.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılır, bütün duruşmalar tamamlanır ve Tahkim Mahkemesi, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varır. Tahkim Mahkemesi, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alır. Tahkim Mahkemesi işbu Anlaşmanın hükümleri ve Akit Taraflarca tanınan uluslararası hukukun kuralları ve ilkeleri ile uyumlu olarak karar alır.

7. Her bir Akit Taraf kendi atanmış hakeminin ve tahkim davasındaki kendi temsil masraflarını karşılar. Başkanın masrafı ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak ödenir.

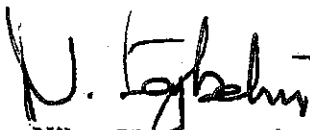
8. Eğer bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 10. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme önündeyse, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulamaz. Bu durum, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurulmasını engellemez.

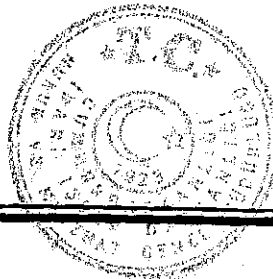

MADDE 13
Yürürlüğe Giriş

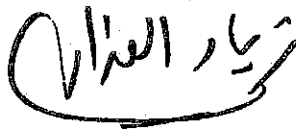
1. İşbu Anlaşma, Akit Tarafların, yürürlüğe girmeye ilişkin gerekli dâhili yasal işlemlerin tamamlandığına dair yazılı ve diplomatik kanallarla yapılan bildirimlerden sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girer. Anlaşma on (10) yıllık bir dönem boyunca yürürlükte kalır ve bu Maddenin 2. fıkrasına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam eder.
 2. Akit Taraflardan her biri, bir yıl öncesinden diğer Akit Tarafa yazılı bir bildirimde bulunarak ilk on yıllık dönemin sonunda veya bu tarihten sonra herhangi bir zamanda Anlaşmayı feshedebilir.
 3. İşbu Anlaşma Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Bu değişiklikler işbu Maddenin ilk fıkrasında belirtilen aynı yasal usul çerçevesinde yürürlüğe girer.
 4. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın diğer bir şekilde uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri sona erme tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam eder.
 5. İşbu Anlaşma, işbu Anlaşma'nın yürürlüğe girme tarihinde yürürlükten kaldırılacak olan, 29 Mayıs 1991 tarihinde imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması (bundan sonra "Önceki Anlaşma" olarak anılacaktır)'nı ikame eder ve yerini alır. İşbu Anlaşma'nın yürürlüğe girme tarihinden önce ortaya çıkan uyuşmazlıklara, Önceki Anlaşma'nın hükümleri uygulanır. İşbu Anlaşma'nın yürürlüğe girme tarihinden sonra ortaya çıkan uyuşmazlıklar işbu Anlaşma'nın hükümlerine uygun olarak çözülür.
- Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, İşbu Anlaşma Hükümetlerince yetkili kılınan ve aşağıda imzası bulunan temsilciler tarafından imzalanmıştır.
- Tunus'ta 27 Aralık 2017 tarihinde iki nüsha olarak Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.
- İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

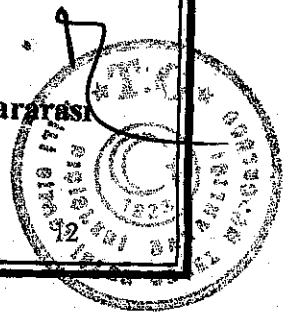
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Nihat ZEYBEKCI
Ekonomi Bakanı

TUNUS CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Zied LAADHARI
Kalkınma, Yatırım ve Uluslararası
İşbirliği Bakanı

اتفاق بين حكومة الجمهورية التونسية

و حكومة جمهورية تركيا

يتعلق بالتشجيع و الحماية المتبادلة للاستثمارات

إن حكومة الجمهورية التونسية وحكومة جمهورية تركيا، المشار إليهما فيما بعد بـ "الطرفين المتعاقدين"،

رغبة منهما في مزيد تشجيع التعاون الاقتصادي بينهما، لا سيما فيما يتعلق باستثمار مستثمري أحد الطرفين المتعاقدين في إقليم الطرف المتعاقد الآخر،

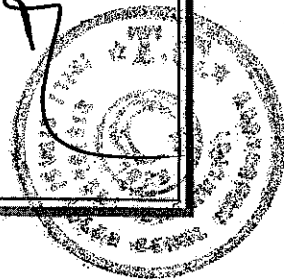
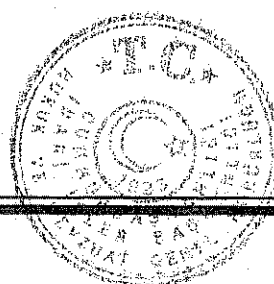
واعترافا منهما بأن الاتفاق حول المعاملة الممنوحة لهذا الاستثمار من شأنه أن يحفز تدفق رؤوس الأموال والتكنولوجيا والتنمية المستدامة لكلا الطرفين المتعاقدين،

وإدراكا منهما أن المعاملة العادلة والمنصفة للاستثمارات تعدّ أمرا محببًا للحفاظ على إطار مستقر للاستثمار ومن شأنها المساهمة في التوظيف الأمل والفعال للموارد الاقتصادية وتحسين مستويات المعيشة،

واقترانًا منهما بأنه يمكن تحقيق هذه الأهداف بما يتوافق مع حماية الصحة والسلامة والبيئة، وكذلك حماية حقوق العمال المعترف بها دوليًا،

و عزما منهما على إبرام اتفاق حول التشجيع والحماية المتبادلة للاستثمارات،

قد اتفقا على ما يلي:

الفصل الأول

تعريف

لأغراض هذا الاتفاق :

1. يطلق مصطلح "استثمار" على جميع أنواع الأصول المرتبطة بالأنشطة الاقتصادية التي يتم اكتسابها بهدف إقامة علاقات اقتصادية دائمة، ويمتلكها أو يراقبها مستثمرو أحد الطرفين المتعاقدين في إقليم الطرف المتعاقد الآخر، طبقاً لقوانين وتراتب هذا الأخير، والتي تكون لها خصائص الاستثمار، المتمثلة أساساً في توفير رأس المال وتحمل المخاطر وتوقع تحقيق عائد أو ربح والمساهمة في التنمية الاقتصادية. ويمكن أن يتخذ الاستثمار على وجه الخصوص ودون حصر أحد الأشكال التالية:

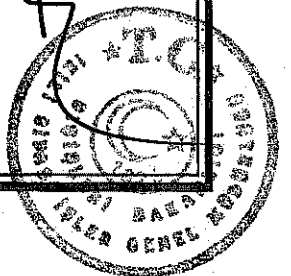
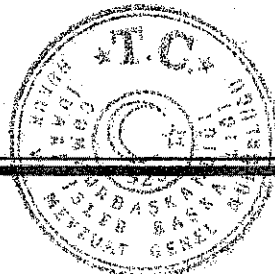
(أ) الممتلكات المنقولة والعقارات وكذلك أية حقوق أخرى مثل الرهن العقاري والامتيازات ورهن المنقول وأية حقوق أخرى مماثلة وفقاً لما تحدده قوانين وتراتب الطرف المتعاقد الذي تقع الملكية على إقليمه،

(ب) العائدات التي تمت إعادة استثمارها، الديون أو الحقوق المالية أو أية حقوق أخرى ذات قيمة مالية مرتبطة بالاستثمار،

(ت) الأسهم والحصص أو أي شكل من أشكال المساهمة في الشركات، (ث) حقوق الملكية الصناعية والفكرية، مثل براءات الاختراع والنماذج الصناعية والأساليب التقنية، إضافة إلى العلامات التجارية والشهرة التجارية والمهارات،

(ج) اللزمات الممنوحة بموجب قانون أو عقد، بما في ذلك اللزمات المتعلقة بالموارد الطبيعية،

إن كل تغيير في الشكل الذي استثمرت فيه الأصول أو تمت إعادة استثمارها فيه لا يؤثر على صيغتها كاستثمار بشرط أن يكون هذا التغيير طبقاً لقوانين وتراتب الطرف المتعاقد المضيف للاستثمار.

لا يشمل مصطلح "استثمار":

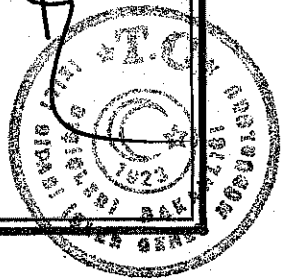
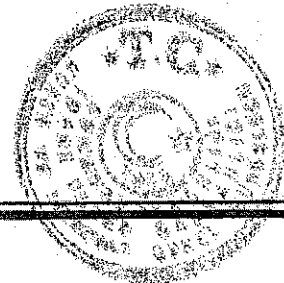
- (د) الحصص والأسهم، أو أي شكل آخر من أشكال المساهمة في المؤسسات الاقتصادية من خلال البورصة أو أسواق تداول الأوراق المالية، والتي لا تتجاوز حقوق التصويت المنجزة عنها عن عشرة (10) في المائة من رأس مال المؤسسة الاقتصادية،
- (ذ) السندات، والرقاع، وضمائم الديون، وسندات التداين الأخرى الصادرة عن أحد الطرفين المتعاقدين،
- (ر) أي قرض ممنوح لطرف متعاقد أو لمؤسسة حكومية، بغض النظر عن مدته،
- (ز) ضمانات الديون الصادرة عن مؤسسة حكومية،
- (س) الحقوق المالية أو الديون الناتجة حصرياً عن:

- العقود التجارية لبيع السلع أو الخدمات من قبل شخص طبيعي أو مؤسسة اقتصادية أو منشأة أو شركة في إقليم طرف متعاقد لفائدة شخص طبيعي أو مؤسسة اقتصادية أو منشأة أو شركة في إقليم الطرف المتعاقد الآخر، أو
- تمديد فترة استحقاق قرض متعلق بمعاملة تجارية، على غرار تمويل التجارة،
- أي حقوق مالية أخرى لا تتضمن أشكال المنافع المشار إليها في الفقرات الفرعية من (أ) إلى (ج).

2. يطلق مصطلح "مستثمر" على:

- (أ) الأشخاص الطبيعيون الحاملون لجنسية طرف متعاقد طبقاً لقوانينه،
- (ب) المؤسسات الاقتصادية، والمنشآت والشركات وشركات الأعمال التي أنشئت أو أحدثت طبقاً للتشريع الجاري به العمل من قبل طرف متعاقد متى كان لهذه الدوات مكاتب مسجلة وأنشطة اقتصادية فعلية في إقليم ذلك الطرف المتعاقد،

الذين أنجزوا استثماراً في إقليم الطرف المتعاقد الآخر.

3. يطلق مصطلح "عائدات" على المبالغ المتأتية من استثمار، وتشمل على وجه الخصوص لا الحضر، الأرباح والفوائد والزائد في القيمة والإتاوات والمكافآت وأرباح الأسهم.

4. يطلق مصطلح "إقليم" على:

(أ) فيما يتعلق بجمهورية تركيا، - المنطقة الترابية والمياه الداخلية والإقليمية، والفضاء الجوي الذي يعلوها، إضافة إلى المناطق البحرية التي لتركيا حقوق السيادة أو الولاية عليها بهدف استكشاف واستغلال والحفاظ على الموارد الطبيعية سواء كانت حية أو غير حية، وفقا للقانون الدولي.

(ب) فيما يتعلق بالجمهورية التونسية، المنطقة الترابية والمياه الداخلية والإقليمية، والفضاء الجوي الذي يعلوها، الخاضعين لسيادتها، بالإضافة إلى المنطقة الاقتصادية الخالصة والجرف القاري، والتي تمارس عليها الجمهورية التونسية حقوق السيادة والولاية بهدف استخراج واستغلال الموارد الطبيعية، وفقا للقانون الدولي ولتشريعها الداخلي.

الفصل 2

مجال تطبيق الاتفاق

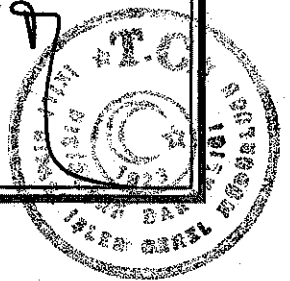
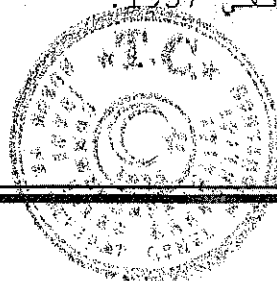
1. ينطبق هذا الاتفاق على الاستثمارات المنجزة في إقليم طرف متعاقد طبقا لقوانينه وقراراته من قبل مستثمري الطرف المتعاقد الآخر سواء تمت هذه الاستثمارات قبل أو بعد دخول هذا الاتفاق حيز التنفيذ،

2. غير أن هذا الاتفاق لا ينطبق على:

(أ) أي نزاعات نشأت قبل دخوله حيز التنفيذ،

(ب) الاستثمارات المنجزة في إقليم الجمهورية التونسية قبل

1 جانفي 1957.

الفصل 3

تشجيع وحماية الاستثمارات

1. يشجع كل طرف متعاقد قدر الإمكان وطبقاً لقوانينه وتراثيبه استثمارات مستثمري الطرف المتعاقد الآخر في إقليمه.

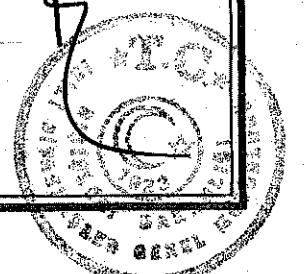
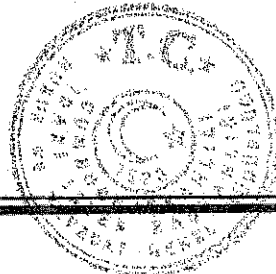
2. تمنح استثمارات مستثمري كل طرف متعاقد، في جميع الحالات، معاملة طبقاً لمعيار المعاملة الدنيا المنصوص عليه في القانون الدولي، بما في ذلك المعاملة العادلة والمنصفة والحماية والأمن التامين في إقليم الطرف المتعاقد الآخر. لا يجوز لأي من الطرفين المتعاقدين في أي حال من الأحوال بواسطة إجراءات غير مبررة أو تمييزية الأضرار بتسيير هذه الاستثمارات أو بالمحافظة عليها أو باستعمالها أو بتوظيفها أو بالانتفاع بها أو بتوسيعها أو بيعها أو بتصفيتها أو بالتفويت فيها.

الفصل 4

معاملة الاستثمارات

1. يقبل كل طرف متعاقد بإقامة استثمارات على إقليمه من قبل مستثمري الطرف المتعاقد الآخر وفقاً لقوانينه وتراثيبه على أساس معاملة لا تقل أفضلية عن المعاملة الممنوحة في ظروف مماثلة للاستثمارات المنجزة من قبل مستثمري أية دولة أخرى.

2. يمنح كل طرف متعاقد هذه الاستثمارات، بعد إقامتها، معاملة لا تقل أفضلية عن تلك الممنوحة في ظروف مماثلة لاستثمارات مستثمريه أو لاستثمارات مستثمري أي دولة أخرى، على أن يتم منح المعاملة الأكثر أفضلية، فيما يتعلق بتسيير هذه الاستثمارات أو الحفاظ عليها أو استعمالها أو توظيفها أو

الانتفاع بها أو توسيعها أو بيعها أو تصفيتها أو التفويت فيها.

3. يولي الطرفان المتعاقدان طبقاً لقوانينهما وتراتيبهما العناية اللازمة لطلبات الدخول والإقامة لرعايا أحد الطرفين المتعاقدين عند اعتبارهم مستثمرين طبقاً للفصل 1 الفقرة 2 (أ) ولاطاراتهم العليا الراغبين في دخول إقليم الطرف المتعاقد الآخر بخصوص انجاز وإتمام استثمار.

4. (أ) لا تفسر أحكام هذه الفصل على أنها تلزم أحد الطرفين المتعاقدين بأن يسحب لفائدة مستثمري الطرف المتعاقد الآخر أية معاملة أو أفضلية أو امتياز يمكن منحها من قبل الطرف المتعاقد الأول بموجب أي ترتيب أو اتفاق دولي يتعلق كلياً أو في إجمالاً بالضرائب.

(ب) لا تفسر أحكام هذا الفصل على أنها تلزم طرفاً متعاقداً بأن يسحب لفائدة استثمارات مستثمري الطرف المتعاقد الآخر مزايا أية معاملة أو أفضلية أو امتياز يمنحه في إطار اتحاد جمركي أو منطقة تبادل حر أو سوق مشتركة أو أي اتفاق دولي مماثل ينشأ مثل هذه الاتحادات والتي يكون أو قد يصبح أحد الطرفين المتعاقدين طرفاً فيها، وأي شكل آخر للتعاون الاقتصادي الإقليمي.

(ت) لا تنطبق الفقرتين (1) و (2) من هذا الفصل على أحكام تسوية النزاعات المنصوص عليها في هذا الاتفاق وفي أي اتفاقية استثمار دولية أخرى والتي يكون أحد الطرفين المتعاقدين طرفاً فيها.

(ث) لا تلزم أحكام الفصلين 3 و 4 من هذا الاتفاق أيًا من الطرفين المتعاقدين بمنح استثمارات مستثمري الطرف المتعاقد الآخر نفس المعاملة التي يمنحها لاستثمارات مستثمريه فيما يتعلق بشراء الأراضي والعقارات والحقوق العينية.

(ج) بغض النظر عن أحكام هذا الفصل، يمكن للطرفين المتعاقدين منح حوافز خاصة لحماية أو تشجيع أشخاص أو مجموعات المعجومة في إقليمه.

الفصل 5

الاستثناءات العامة

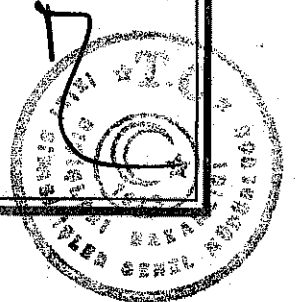
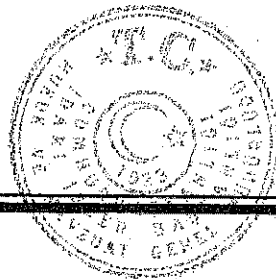
1. لا يمكن تأويل هذا الاتفاق على أنه يمنع طرفاً متعاقداً من اتخاذ أو الحفاظ أو فرض أي إجراءات قانونية غير تمييزية:

- (أ) وقع اتخاذها وتطبيقها بهدف حماية صحة أو حياة الإنسان والحيوان والنبات، أو البيئة،
- (ب) تتعلق بالحفاظ على الموارد الطبيعية الحية أو غير الحية القابلة للنفاذ.

2. لا يمكن تأويل هذا الاتفاق على أنه:

- (أ) يلزم أحد الطرفين المتعاقدين بتوفير أو السماح بالنفاذ إلى أي معلومة يعتبر إفشاؤها مخالفاً لمصالحه الأمنية الأساسية.
- (ب) يمنع أحد الطرفين المتعاقدين من اتخاذ أي تدابير يعتبرها ضرورية لحماية مصالحه الأمنية الأساسية إذا:

- تعلقت بالاتجار بالأسلحة والذخيرة والمعدات الحربية وأي تجارة مماثلة أو معاملة تجارية أخرى تتعلق بالسلع والمواد والخدمات والتكنولوجيا، تهدف بطريقة مباشرة أو غير مباشرة، لتزويد الجيش أو أي مؤسسة أمنية أخرى،
- أُنْخِذَتْ في فترة حرب أو أي حالة طوارئ أخرى في العلاقات الدولية، أو
- تعلقت بتنفيذ السياسات الوطنية أو الاتفاقيات الدولية المتعلقة بعدم انتشار الأسلحة النووية أو أي مواد نووية تفجيرية أخرى، أو

(ت) يمنع أحد الطرفين المتعاقدين من اتخاذ تدابير تنفيذاً لالتزاماته وفقاً لميثاق الأمم المتحدة لحفظ السلم والأمن الدوليين.

3. لا يمكن تأويل هذا الاتفاق على أنه يمنع أحد الطرفين المتعاقدين من اتخاذ أو الإبقاء، لأسباب احتياطية، على إجراءات معقولة وغير تمييزية تتعلق بالخدمات المالية بما في ذلك الإجراءات المتعلقة بـ:

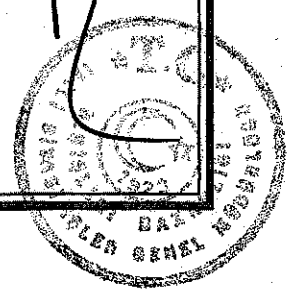
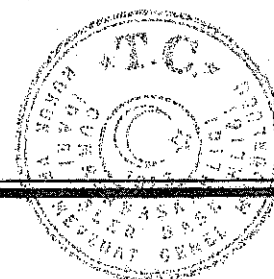
(أ) حماية المستثمرين أو المودعين أو المساهمين في الأسواق المالية أو المنتفعين بعقود تأمين أو الأشخاص اللذين تلتزم تجاههم المؤسسات المالية بالتزامات ائتمانية،
(ب) الحفاظ على أمن و صلابة ونزاهة واستقرار نظامه المالي.

4. لا يمكن تأويل هذا الاتفاق على أنه يمنع أحد الطرفين المتعاقدين من اتخاذ أو الإبقاء على إجراءات غير تمييزية ذات صفة عامة تم اتخاذها في إطار سياسته النقدية والمالية أو في إطار سياسته المتعلقة بسعر الصرف.

الفصل 6

نزاع الملكية والتعويض

1. لا يمكن انتزاع أو تأمين استثمارات مستثمري أحد الطرفين المتعاقدين المنجزة في إقليم الطرف المتعاقد الآخر أو إخضاعها بصفة مباشرة أو غير مباشرة لأي إجراءات أخرى لها آثار مشابهة (المشار إليها فيما بعد بالانتزاع) إلا لغرض المصلحة العامة وعلى أساس غير تمييزي ومقابل تعويض فوري وملأنم وفعلي طبقاً للإجراءات المنصوص عليها في القانون وللمبادئ العامة للمعاملة المنصوص عليها في الفصل 4 من هذا الاتفاق،

2. إن الإجراءات القانونية غير التمييزية المتخذة والمطبقة لغرض حماية أسس الرفاه العام والمشروع على غرار الصحة والسلامة والبيئة، لا تعتبر انتزاعاً غير مباشر،

3. يكون التعويض معادلاً للقيمة السائدة في السوق للاستثمار المنتزع قبل أن يتم الانتزاع أو يصبح معلوماً لدى العموم. يدفع التعويض دون تأخير ويكون قابلاً للتحويل بحرية طبقاً للفقرة 2 من الفصل 8.

4. يكون دفع التعويض بعملة قابلة للتحويل. وتوظف في حالة التأخير في دفع التعويض نسبة فائدة، تحسب من تاريخ الانتزاع إلى غاية تاريخ الدفع، ما لم يحدد قانون البلد المضيف للاستثمار نسبة هذه الفائدة.

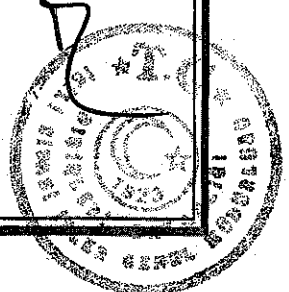
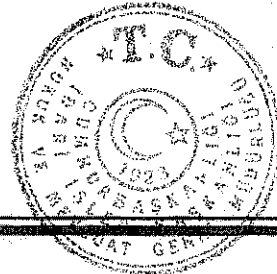
5. بقطع النظر عن أحكام هذا الفصل، يجوز لكل طرف متعاقد تطبيق قوائمه بطريقة غير تمييزية لضمان دفع الضرائب أو الغرامات.

الفصل 7

تعويض الخسائر

1. ينتفع مستثمرو أحد الطرفين المتعاقدين الذين تعرضت استثماراتهم إلى خسائر ناجمة عن حرب أو انتفاضة أو اضطرابات مدنية أو أحداث أخرى مماثلة في إقليم الطرف المتعاقد الآخر، بمعاملة لا تقل أفضلية عن تلك التي يمنحها هذا الطرف المتعاقد الأخير في ظروف مشابهة لمستثمريه أو لمستثمري أي دولة أخرى على أن يتم منح المعاملة الأكثر رعاية، فيما يتعلق بأية إجراءات يتخذها بخصوص بتلك الخسائر.

2. مع مراعاة الفقرة (1) من هذا الفصل، إذا تعرض مستثمرو أحد الطرفين المتعاقدين، نتيجة الأوضاع المشار إليها في هذه الفقرة، إلى خسائر في إقليم الطرف المتعاقد الآخر والناجمة عن:

(أ) تسخير لممتلكاتهم من قبل قوات البلد المضيف أو سلطاته، أو

(ب) إتلاف لممتلكاتهم من قبل قوات البلد المضيف أو سلطاته، والذي لم ينجم عن أعمال تخريب ولم تقتضيه ضرورة الوضع.

فإنهم يُمنحون حق الإرجاع أو التعويض الذي يجب أن يكون في كل الأحوال فوريًا وملائمًا وفعليًا وقابلًا للتحويل بحرية.

الفصل 8

التوطين والتحويل

1. بعد استيفاء جميع الالتزامات الضريبية، يسمح كل طرف متعاقد، في إطار حسن النية، بأن تُنجز جميع التحويلات المتعلقة بالاستثمار، بكل حرية ودون تأخير نحو وخارج إقليمه. وتشمل هذه التحويلات:

(أ) رأس المال الأصلي وأي مبالغ إضافية للمحافظة على الاستثمار أو الترفيع فيه،

(ب) العائدات،

(ت) العائدات الناجمة عن بيع أو تصفية الاستثمار كليًا أو جزئيًا،

(ث) التعويضات وفقًا للفصلين 6 و7،

(ج) سداد أصل وقوائد القروض المتعلقة بالاستثمارات،

(ح) الممتلكات والأجور وأي مقابل مادي آخر يتلقاه رعايا

أحد الطرفين المتعاقدين الذين تحصلوا على تراخيص عمل

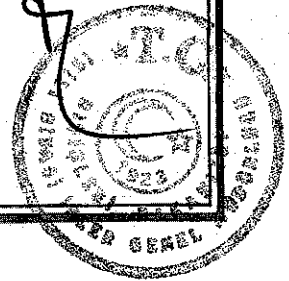
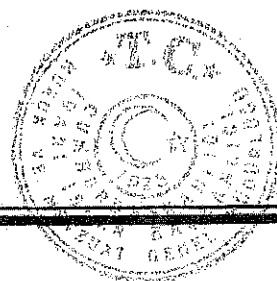
متعلقة بالاستثمار في إقليم الطرف المتعاقد الآخر،

(خ) الذفوعات الناتجة عن نزاعات متعلقة بالاستثمار،

2. يجب أن تتم التحويلات بالعملية القابلة للصرف التي أحدث

بها الاستثمار أو بأية عملة قابلة للصرف حسب سعر الصرف

السائد في السوق في تاريخ التحويل.

3. في حالة وجود ظروف استثنائية تجعل الدفوعات وتحويل رؤوس الأموال سببا أو مصدر تهديد يؤدي إلى صعوبات فائقة في ميزان الدفوعات، يجوز لكل طرف متعاقد أن يفرض مؤقتا تضييقات على التحويلات، على أن يتم تطبيقها بصفة غير تمييزية وعلى أساس حسن النية.

4. يقطع النظر عما ورد في الفقرتين (1) و(2) من هذه الفصل، يمكن لأي من الطرفين المتعاقدين منع التحويلات من خلال تطبيق منصف وغير تمييزي وعلى أساس حسن النية لقوانينه المتعلقة بـ:

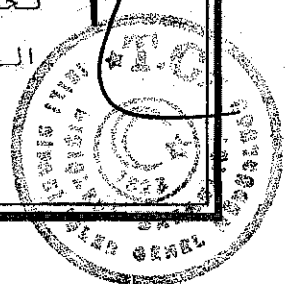
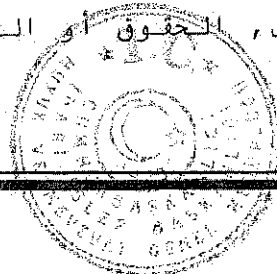
- (أ) الإفلاس أو الصعوبات المالية أو أية اجراءات قانونية أخرى لحماية حقوق الدائنين،
- (ب) التتبعات الجنائية أو الجزائية،
- (ت) تأجيل التحويلات عند الضرورة لدعم فرض تنفيذ القانون من قبل سلطات الرقابة المالية،
- (ث) ضمان الامتثال للقرارات أو الأحكام في الدعاوى القضائية.

الفصل 9

الحلول

1. إذا كان لأحد الطرفين المتعاقدين تأمين عمومي أو منظومة تأمين لحماية استثمارات مستثمريه من المخاطر غير التجارية، وإذا قام أحد مستثمري هذا الطرف المتعاقد بالانخراط فيه بما ينجر عنه حلول الطرف الضامن بمقتضى عقد التأمين مكان هذا فإنه على الطرف المتعاقد الآخر الاعتراف بالمتنازل إليه (الضامن).

2. يحق للطرف الضامن بموجب مبدأ الحلول محل الدائن ممارسة حقوق والمطالبة بحقوق مالية راجعة لذلك المستثمر وعليه تحمل الالتزامات المتعلقة بالاستثمار، ويجب ألا يتجاوز الحلول، الحقوق أو الحقوق المالية الأصلية لهذا المستثمر.

3. تتم تسوية النزاعات القائمة بين أحد الطرفين المتعاقدين والطرف الضامن وفقا لأحكام الفصل 10 من هذا الاتفاق.

الفصل 10

تسوية النزاعات بين أحد الطرفين المتعاقدين ومستثمر الطرف المتعاقد الآخر

1. يتم الإشعار بالنزاعات القائمة بين أحد الطرفين المتعاقدين ومستثمر الطرف المتعاقد الآخر فيما يتعلق بالاستثمار المنجز من قبل هذا المستثمر لفائدة الطرف المتعاقد المضيف للاستثمار كتابيا ويكون متضمنا لمعلومات مفصلة. يسعى المستثمر والطرف المتعاقد المعني قدر الإمكان إلى تسوية النزاعات بالتشاور والتفاوض على أساس حسن النية.

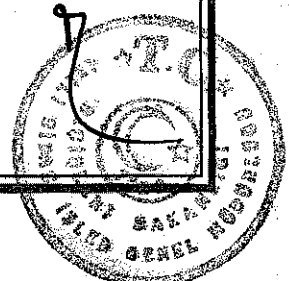
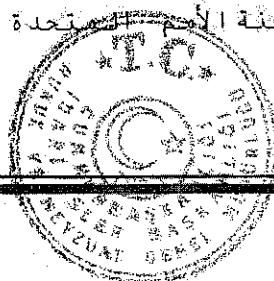
2. إذا تعذرت تسوية هذه النزاعات خلال فترة (6) ستة أشهر من تاريخ الإشعار الكتابي المذكور في الفقرة 1، فإنه يتم عرض هذه النزاعات حسب اختيار المستثمر على:

(أ) المحكمة المختصة للطرف المتعاقد الذي أنجز الاستثمار على إقليمه،

أو

(ب) باستثناء ما هو منصوص عليه في الفقرة (4) (أ) و (ب) من هذه الفصل، على:

-المركز الدولي لتسوية النزاعات المتعلقة بالاستثمارات الذي أنشئ بمقتضى "اتفاقية تسوية النزاعات المتعلقة بالاستثمار بين الدول ورعايا دول أخرى"، أو
-هيئة تحكيم خاصة يتم إحداثها طبقا لقواعد تحكيم لجنة الأمم المتحدة للقانون التجاري الدولي.

3. بمجرد أن يعرض المستثمر النزاع على إحدى هيئتي تسوية النزاعات المذكورتين في الفقرة 2 من هذا الفصل أو على أي إجراء قضائي أو تحكيمي يمكن تطبيقه ومثفق عليه مسبقاً بين طرفي النزاع، فإن اختياره يكون نهائياً.

4. يقطع النظر عن أحكام الفقرة 2 من هذا الفصل،

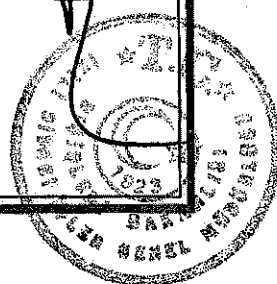
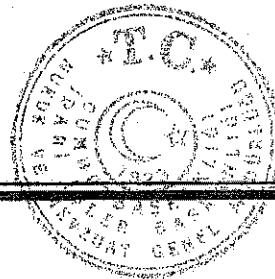
(أ) لا تخضع لاختصاص المركز الدولي لتسوية نزاعات الاستثمار أو أية آلية دولية أخرى لتسوية النزاعات وفق ما تم الاتفاق عليه بين الطرفين المتعاقدين في الفقرة 2 من هذا الفصل، إلا النزاعات الناجمة مباشرة عن أنشطة استثمار انطلقت فعلياً ومتحصلة على التراخيص المستوجبة طبقاً لتشريع الطرف المتعاقد المضيف للاستثمار، إذا تطلب الأمر أي ترخيص،

(ب) تخضع النزاعات التالية بصفة كلية للسلطة القضائية للطرف المتعاقد المضيف للاستثمار، وبالتالي لا يمكن عرضها على المركز الدولي لتسوية النزاعات المتعلقة بالاستثمار أو أي آلية دولية أخرى لتسوية النزاعات:

- النزاعات المتعلقة بأية تدابير جبائية باستثناء الفصل 6 (الانتزاع والتعويض) والفصل 8 (التوطين والتحويل)، و

- النزاعات المتعلقة بالملكية والحقوق الغينية على العقارات في إقليم الطرف المتعاقد المضيف للاستثمار،
- النزاعات التي تنشأ بين أحد الطرفين المتعاقدين وشخص طبيعي من رعايا الطرف المتعاقد الآخر له جنسية مزدوجة وحامل لجنسية الطرف المتعاقد المضيف للاستثمار الذي يعد أحد طرفي النزاع.

5. تبت هيئة التحكيم على أساس القانون، مع الأخذ بعين الاعتبار جميع مصادر القانون وفق التسلسل التالي:

(أ) أحكام هذا الاتفاق،

(ب) قوانين وتراخيص الطرف المتعاقد المعني بالنزاع والذي أنجز الاستثمار على إقليمه (بما في ذلك أحكامه القانونية المتعلقة بتنازع القوانين)، و

(ت) مبادئ القانون الدولي ذات العلاقة والمُعترف بها من قبل الطرفين المتعاقدين.

6. تكون قرارات التحكيم نهائية وملزمة للطرفي النزاع. ويلتزم كل طرف متعاقد بتنفيذ قرارات التحكيم حسب قانونه الوطني. يمكن للطرف المعني فرض تطبيق قرار التحكيم وفقا لاتفاقية تسوية النزاعات المتعلقة بالاستثمار بين الدول ورعايا الدول الأخرى " والمفتوحة للتوقيع في واشنطن في 18 مارس 1965 أو وفقا "للاتفاقية المتعلقة بالاعتراف بأحكام التحكيم الأجنبية وتنفيذها" الموقعة في نيويورك بتاريخ 10 جوان 1958.

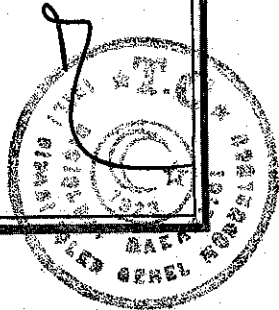
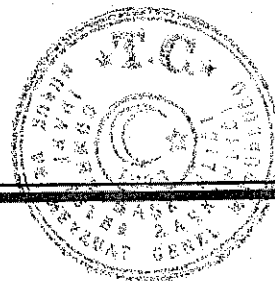
الفصل 11

رفض منح امتيازات الاتفاق

1. يحتفظ كل طرف متعاقد بحق رفض منح امتيازات هذا الاتفاق لمؤسسة تنتمي للطرف المتعاقد الآخر إذا كان يمتلكها أو يراقبها مستثمرون ينتمون لدولة ليست طرفا في هذا الاتفاق أو مستثمرو الطرف المتعاقد الرفض لمنح الامتيازات، و

(أ) إذا كان الطرف المتعاقد الرفض لمنح الامتيازات لا يقيم علاقات دبلوماسية مع الدولة التي ليست طرفا في الاتفاق، أو

(ب) إذا كانت المؤسسة لا تمارس أنشطة اقتصادية هامة في إقليم الطرف المتعاقد الذي بموجب قوانينه أنشئت ونُظمت تلك المؤسسة.

2. يقوم الطرف المتعاقد الراض لمنح الامتيازات في الحدود الممكنة عملياً بإشعار الطرف المتعاقد الآخر قبل رفض منح الامتيازات.

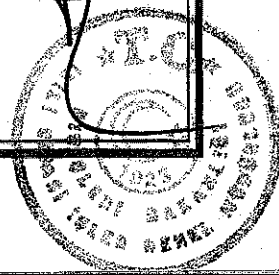
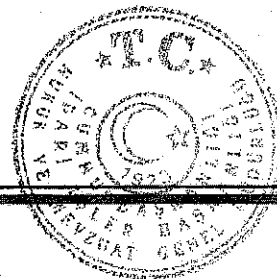
الفصل 12

تسوية النزاعات بين الطرفين المتعاقدين

1. يسعى الطرفان المتعاقدان على أساس حسن النية وفي إطار التعاون إلى إيجاد حل سريع ومنصف لأي نزاع بينهما يتعلق بتفسير أو تطبيق هذا الاتفاق. وفي هذا الخصوص، يقبل الطرفان المتعاقدان بالدخول في مفاوضات مباشرة وجدية للتوصل إلى هذه التسوية. إذا لم يتوصل الطرفان المتعاقدان إلى اتفاق خلال ستة (6) أشهر من تاريخ قيام النزاع بينهما عن طريق الإجراءات المذكورة سابقاً، فإنه يتم عرض النزاع، وفقاً لطلب أحد الطرفين المتعاقدين، على هيئة تحكيم مكونة من ثلاثة أعضاء.

2. خلال شهرين من تاريخ استلام الطلب، يعين كل طرف متعاقد مُحكِّماً. يختار المحكمان مُحكِّماً ثالثاً من رعايا دولة أخرى ليكون رئيساً للهيئة التحكيم. في حالة لم يتوصل أحد الطرفين المتعاقدين إلى تعيين محكم في الآجال المحددة، يمكن للطرف المتعاقد الآخر أن يطلب من رئيس محكمة العدل الدولية القيام بالتعيين.

3. إذا لم يتوصل المحكمان إلى اتفاق حول اختيار رئيس الهيئة خلال شهرين (2) من تاريخ تعيينهما، يتم تعيين رئيس للهيئة من قبل رئيس محكمة العدل الدولية وفقاً لطلب أحد الطرفين المتعاقدين.

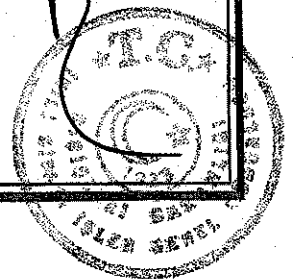
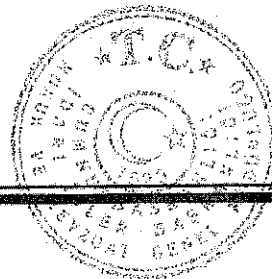
4. إذا تعذر على رئيس محكمة العدل الدولية القيام بالمهام المذكورة في الفقرة (2) و(3) من هذا الفصل، أو إذا كان من رعايا أحد الطرفين المتعاقدين، يقوم نائبه بالتعيينات، وإذا تعذر على نائب الرئيس القيام بالمهام المذكورة أو كان من رعايا أحد الطرفين المتعاقدين، يقوم عضو محكمة العدل الدولية الذي يليه في الترتيب والذي لا يكون من رعايا أحد الطرفين المتعاقدين بالتعيينات.

5. تقوم هيئة التحكيم في أجل ثلاثة (3) أشهر من تاريخ اختيار رئيس الهيئة بوضع قواعد إجرائية تتماشى مع أحكام هذا الاتفاق. وفي غياب ذلك، تدعو الهيئة رئيس محكمة العدل الدولية إلى تحديد القواعد الإجرائية مع مراعاة قواعد إجراءات التحكيم الدولي المعترف بها عموماً.

6. ما لم يوجد أي اتفاق آخر، يتم تقديم كل المطالب واستكمال جميع جلسات الاستماع خلال ثمانية (8) أشهر من تاريخ اختيار الرئيس، وتصدر هيئة التحكيم قرارها خلال شهرين من تاريخ تقديم آخر المطالب أو تاريخ ختم جلسات الاستماع أيهما كان الأخير. تتخذ هيئة التحكيم قراراتها التي تكون نهائية وملزمة بأغلبية الأصوات، تبت هيئة التحكيم وفقاً لأحكام هذا الاتفاق ولمبادئ وقواعد القانون الدولي المعترف بها من قبل الطرفين المتعاقدين.

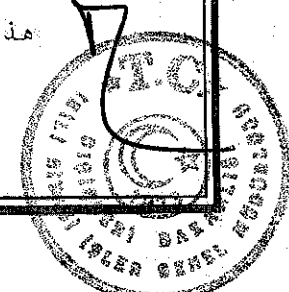
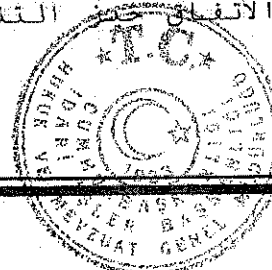
7. يتحمل كل طرف متعاقد مصاريف المحكم الذي يعينه وكذلك المصاريف المتعلقة بتمثيله خلال إجراءات التحكيم. ويتقاسم الطرفان المتعاقدان بالتساوي المصاريف الخاصة بالرئيس وأية مصاريف أخرى متعلقة بالإجراءات.

8. لا يجوز عرض نزاع على هيئة تحكيم دولية وفقاً لأحكام هذا الفصل إذا وقع عرض النزاع حول نفس المطالب أمام هيئة تحكيم دولية أخرى وفق أحكام الفصل 10 ولا يزال تحت أنظار تلك الهيئة، غير أن هذا لا يمنع دخول الطرفين المتعاقدين في مفاوضات مباشرة وجدية.

دخول الاتفاق حيز التنفيذ

5. يعوض هذا الاتفاق ويحل محل اتفاق التشجيع والحماية المتبادلة للاستثمارات بين الجمهورية التونسية وجمهورية تركيا الموقع في 29 ماي 1991 (المشار إليه فيما بعد بـ "الاتفاق السابق")، والذي ينتهي العمل به من تاريخ دخول هذا الاتفاق حيز التنفيذ. بالنسبة لأي نزاع نشأ قبل دخول هذا الاتفاق حيز التنفيذ، يتم تطبيق أحكام الاتفاق السابق.

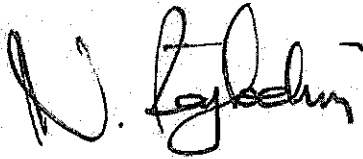

وأى نزاع ينشأ بعد دخول هذا الاتفاق حيز التنفيذ يتم تسويته وفقا لأحكام هذا الاتفاق.

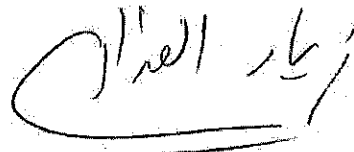
وإثباتا لما تقدم ، قام المفوضان الممضيان أدناه ، والمخولان من قبل حكومتيهما بالتوقيع على هذا الاتفاق.

حرر هذا الاتفاق في نسخ مطابقة للأصل في تونس بـ 27.12.2017 باللغة العربية والتركية والانجليزية ولجميع النصوص نفس قوة الاعتماد.

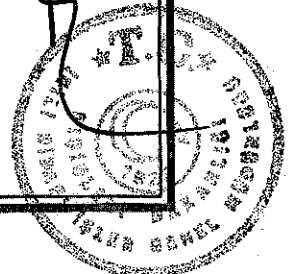
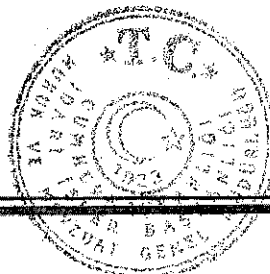
في حال وجود أي اختلاف في التفسير يتم اعتماد النص المحرر باللغة الانجليزية.

عن حكومة جمهورية
تركيا

عن حكومة الجمهورية
التونسية

AGREEMENT BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY
AND
THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TUNISIA
ON
THE RECIPROCAL PROMOTION AND PROTECTION OF
INVESTMENTS

The Government of the Republic of Tunisia and the Government of the Republic of Turkey, hereinafter referred to as "the Contracting Parties";

Desiring to promote greater economic cooperation between them, particularly with respect to investment by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party;

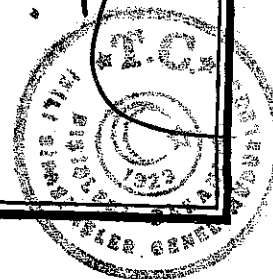
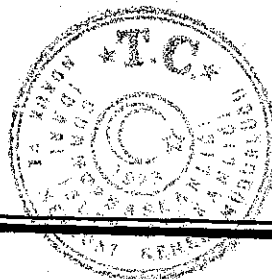
Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded such investment will stimulate the flow of capital and technology and the sustainable development of the Contracting Parties;

Agreeing that fair and equitable treatment of investments is desirable in order to maintain a stable framework for investment and will contribute to maximizing effective utilization of economic resources and improve living standards; and

Convinced that these objectives can be achieved in a manner consistent with the protection of health, safety and environment as well as internationally recognized labor rights;

Having resolved to conclude an agreement concerning the reciprocal promotion and protection of investments;

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

Definitions

For the purpose of this Agreement;

1. The term "investment" means every kind of asset, connected with business activities, acquired for the purpose of establishing lasting economic relations, and owned or controlled by investors of one Contracting Party in the territory of the other Contracting Party in conformity with its laws and regulations, and that has the characteristics of an investment including the commitment of capital, the assumption of risk, the expectation of gain or profit, and the contribution in the economic development, and shall include in particular, but not exclusively:

(a) movable and immovable property, as well as any other rights as mortgages, liens, pledges, and any other similar rights as defined in conformity with the laws and regulations of the Contracting Party in whose territory the property is situated;

(b) reinvested returns, claims to money or any other rights having financial value related to an investment;

(c) shares, stocks, or any other form of participation in companies;

(d) industrial and intellectual property rights, such as patents, industrial designs, technical processes, as well as trademarks, goodwill, and know-how;

(e) business concessions conferred by law or under contract, including concessions related to natural resources;

Any alteration of the form in which assets are invested or reinvested shall not affect their character as investment, provided that such alteration is in accordance with the laws and regulations of the host Contracting Party.

However, the term "investment" does not mean,

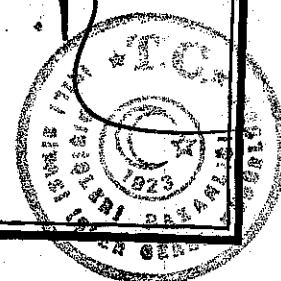
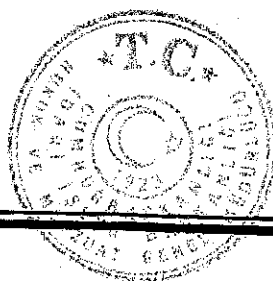
(f) shares, stocks or any other form of participation in a company acquired through stock exchanges or markets, representing or amounting to a participation or voting power less than ten (10) percent of a company;

(g) bonds, debentures, debt securities and other debt instruments issued by a Contracting Party;

(h) a loan, regardless of maturity, to a Contracting Party or to a state enterprise;

(i) debt securities issued by a state enterprise;

(j) claims to money that arise solely from:

(i) commercial contracts for the sale of goods or services by a natural person or a company, corporation, firm in the territory of a Contracting Party to a natural person or a company, corporation, firm in the territory of the other Contracting Party; or

(ii) the extension of credit in connection with a commercial transaction, such as trade financing;

(iii) any other claims to money that do not involve the kinds of interests set out in subparagraphs (a) through (e).

2. The term "investor" means:

(a) natural persons having the nationality of a Contracting Party according to its laws;

(b) companies, corporations, firms, business partnerships incorporated or constituted under the law in force of a Contracting Party and having their registered offices together with substantial business activities in the territory of that Contracting Party;

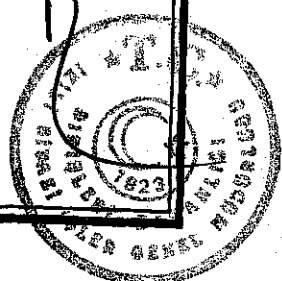
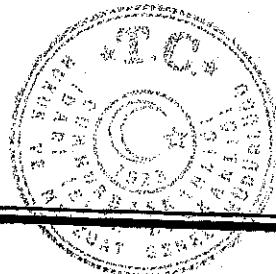
who have made an investment in the territory of the other Contracting Party.

3. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, capital gains, royalties, fees and dividends.

4. The term "territory" means:

(a) in respect of the Republic of Turkey; the land territory, internal waters, the territorial sea and the airspace above them, as well as the maritime areas over which Turkey has sovereign rights or jurisdiction for the purpose of exploration, exploitation and preservation of natural resources whether living or non-living, pursuant to international law.

(b) in respect of the Republic of Tunisia; the land territory, internal water, territorial sea and airspace above them under its sovereignty as well as exclusive economic zone and the continental shelf, over which the Republic of Tunisia exercises in accordance with international law and its national legislation, sovereign rights and jurisdiction for the purpose of extraction and exploitation of the natural resources.

ARTICLE 2
Scope of Application

1. This Agreement shall apply to investments in the territory of one Contracting Party, made in accordance with its laws and regulations, by investors of the other Contracting Party, whether prior to, or after the entry into force of the present Agreement.

2. However, this Agreement shall not apply to:

(a) any disputes that have arisen before its entry into force,

(b) investments made in the territory of the Republic of Tunisia before the 1st of January 1957.

ARTICLE 3
Promotion and Protection of Investments

1. Subject to its laws and regulations, each Contracting Party shall in its territory promote as far as possible investments by investors of the other Contracting Party.

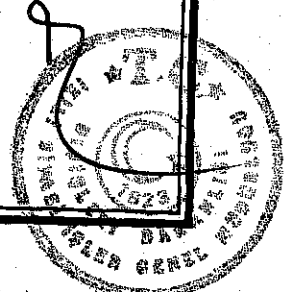
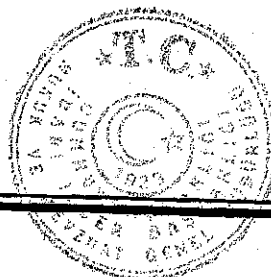
2. Investments of investors of each Contracting Party shall at all times be accorded treatment in accordance with international law minimum standard of treatment, including fair and equitable treatment and full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair the management, maintenance, use, operation, enjoyment, extension, sale, liquidation or disposal of such investments by unreasonable or discriminatory measures.

ARTICLE 4
Treatment of Investments

1. Each Contracting Party shall admit in its territory investments on a basis no less favourable than that accorded in like circumstances to investments of investors of any third State, within the framework of its laws and regulations.

2. Each Contracting Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favourable than that accorded in like circumstances to investments of its investors or to investments of investors of any third State, whichever is the most favourable, as regards the management, maintenance, use, operation, enjoyment, extension, sale, liquidation or disposal of the investment.

3. The Contracting Parties shall in conformity with their respective laws and regulations give favorable consideration to applications for the entry and sojourn of nationals defined as investor of either Contracting Party under Article 1 paragraph 2 (a), and their key personnel who wish to enter the territory of the other Contracting Party in connection with the making and carrying through of an investment.

4. (a) The provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege which may be extended by the former Contracting Party by virtue of any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation.
- (b) The provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the investments of investors of the other Contracting Party the benefit of any treatment, preference or privilege by virtue of customs union, free trade area, common market, or any other similar international agreement establishing such unions to which either of the Contracting Parties is or may become a party, and any other form of regional economic cooperation.
- (c) Paragraphs 1 and 2 of this Article do not apply in respect of dispute settlement provisions laid down by this Agreement and by another international investment agreement to which one of the Contracting Parties is signatory.
- (d) The provisions of Article 3 and 4 of this Agreement shall not oblige either Contracting Party to accord investments of investors of the other Contracting Party the same treatment that it accords to investments of its own investors with regard to acquisition of land, real estates, and real rights thereof.
- (e) Notwithstanding the provisions of this Article, the Contracting Parties may grant special incentives to protect or encourage disadvantaged groups or persons in its territory.

ARTICLE 5

General Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting, maintaining, or enforcing any non-discriminatory legal measures:
- (a) designed and applied for the protection of human, animal or plant life or health, or the environment;
 - (b) related to the conservation of living or non-living exhaustible natural resources.
2. Nothing in this Agreement shall be construed:
- (a) to require any Contracting Party to furnish or allow access to any information the disclosure of which it determines to be contrary to its essential security interests;
 - (b) to prevent any Contracting Party from taking any actions that it considers necessary for the protection of its essential security interests,
 - (i) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic and transactions in other goods, materials, services and technology undertaken directly or indirectly for the purpose of supplying a military or other security establishment,

- (ii) taken in time of war or other emergency in international relations, or
 - (iii) relating to the implementation of national policies or international agreements respecting the non-proliferation of nuclear weapons or other nuclear explosive devices; or
- (c) to prevent any Contracting Party from taking action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.
3. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting or maintaining reasonable and non-discriminatory measures in connection with financial services for prudential reasons including measures relating to:
- (a) the protection of investors, depositors, financial market participants, policy holders, policy claimants, or persons to whom financial institutions have credit obligations,
 - (b) the maintenance of the security, soundness, integrity and stability of its financial system.
4. Nothing in this Agreement shall be construed to prevent a Contracting Party from adopting or maintaining non-discriminatory measures of general application taken in pursuit of monetary and financial policies or its exchange rate policies.

ARTICLE 6

Expropriation and Compensation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to measures of similar effects (hereinafter referred as expropriation) except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and effective compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article 4 of this Agreement.
2. Non-discriminatory legal measures designed and applied to protect legitimate public welfare objectives, such as health, safety and environment, do not constitute indirect expropriation.
3. Compensation shall be equivalent to the market value of the expropriated investment before the expropriation was taken or became public knowledge. Compensation shall be paid without delay and be freely transferable as described in paragraph 2 Article 8.
4. Compensation shall be payable in a freely convertible currency and in the event that payment of compensation is delayed, it shall include an applicable interest rate, unless such interest rate prescribed by law in the host Contracting Party, from the date of expropriation until the date of payment.
5. Notwithstanding the provisions of this Article, each Contracting Party has right to enforce its laws in a non-discriminatory manner to secure the payment of taxes or penalties.

ARTICLE 7
Compensation for Losses

1. Investors of either Contracting Party whose investments suffer losses in the territory of the other Contracting Party owing to war, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by such other Contracting Party treatment no less favourable than that accorded to its own investors or to investors of any third State in like circumstances, whichever is the most favourable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.

2. Without prejudice to paragraph (1) of this Article, investors of one Contracting Party who in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

(a) requisitioning of their property by its forces or authorities; or

(b) destruction of their property by its forces or authorities, which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation;

shall be accorded restitution or compensation which in either case shall be prompt, adequate and effective. Resulting payments shall be freely convertible.

ARTICLE 8
Repatriation and Transfer

1. Upon fulfillment of all tax obligations, each Contracting Party shall permit in good faith all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include:

(a) the initial capital and additional amounts to maintain or increase investment;

(b) returns;

(c) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment;

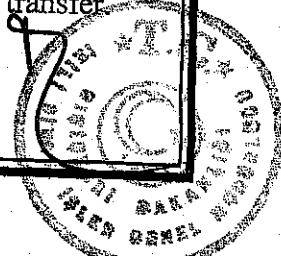
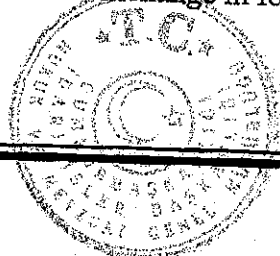
(d) compensation pursuant to Article 6 and 7;

(e) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments;

(f) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Contracting Party who have obtained in the territory of the other Contracting Party the corresponding work permits related to an investment;

(g) payments arising from an investment dispute.

2. Transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made or in any convertible currency at the rate of exchange in force at the date of transfer.

3. Where, in exceptional circumstances, payments and capital movements cause or threaten to cause serious balance of payments difficulties, each Contracting Party may temporarily restrict transfers, provided that such restrictions are imposed on a non-discriminatory and in good faith basis.

4. Notwithstanding paragraphs (1) and (2) of this Article, either Contracting Party may prevent transfers through equitable, non-discriminatory and in good faith application of its laws relating to:

- (a) bankruptcy, insolvency or other legal proceedings to protect the rights of creditors;
- (b) criminal or penal offences;
- (c) report of transfers when necessary to assist law enforcement by financial regulatory authorities;
- (d) ensuring compliance with orders or judgments in judicial proceedings.

ARTICLE 9

Subrogation

1. If one of the Contracting Parties has a public insurance or guarantee scheme to protect investments of its own investors against non-commercial risks, and if an investor of this Contracting Party has subscribed to it, any subrogation of the insurer under the insurance contract between this investor and the insurer, shall be recognized by the other Contracting Party.

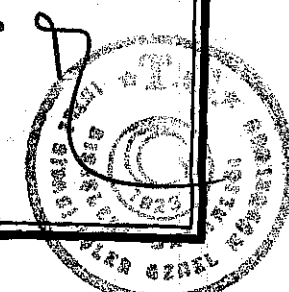
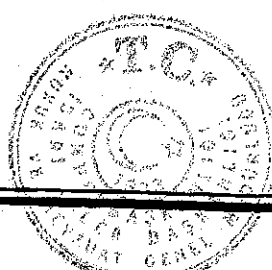
2. The insurer is entitled by virtue of subrogation to exercise the rights and enforce the claims of that investor and shall assume the obligations related to the investment. The subrogated rights or claims shall not exceed the original rights or claims of the investor.

3. Disputes between a Contracting Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article 10 of this Agreement.

ARTICLE 10

Settlement of Disputes between One Contracting Party and Investors of the Other Contracting Party

1. Disputes between one of the Contracting Parties and an investor of the other Contracting Party, in connection with his or her investment, shall be notified in writing, including detailed information, by the investor to the recipient Contracting Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned Contracting Party shall endeavor to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.

2. If these disputes, cannot be settled in this way within six (6) months following the date of the written notification mentioned in paragraph 1, the disputes can be submitted, as the investor may choose, to:

(a) the competent court of the Contracting Party in whose territory the investment has been made,

or

(b) except as provided under paragraph 4 (a) and (b) of this Article, to:

(i) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) set up by the "Convention on Settlement of Investment Disputes Between States and Nationals of other States", or

(ii) an ad hoc arbitral tribunal established under the Arbitration Rules of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL).

3. Once the investor has submitted the dispute to one or the other of the dispute settlement forums mentioned in paragraph 2 of this Article or to any applicable judicial or arbitral procedure previously agreed by the parties to the dispute, the choice of one of these forums shall be final.

4. Notwithstanding the provisions of paragraph 2 of this Article;

(a) only the disputes arising directly out of investment activities which have obtained necessary permission, if there is any permission required, in conformity with the relevant legislation of the host Contracting Party, and that effectively started shall be subject to the jurisdiction of the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) or any other international dispute settlement mechanism as agreed upon by the Contracting Parties in paragraph 2 of this Article;

(b) the following disputes are totally under the jurisdiction of the host Contracting Party's courts and therefore shall not be submitted to jurisdiction of the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) or any other international dispute settlement mechanism;

(i) disputes relating to any taxation measures except for Article 6 (Expropriation and Compensation) and Article 8 (Repatriation and Transfer); and

(ii) disputes relating to the property and real rights upon the real estates within the territory of the host Contracting Party;

(iii) disputes between the host Contracting Party and a natural person of the other Contracting Party who is a dual national possessing the nationality of the host Contracting Party to the dispute.

5. The arbitral tribunal shall decide on the basis of the law, taking into account all sources of the law in the following sequence:

- (a) the provisions of this Agreement;
- (b) the laws and regulations of the Contracting Party involved in the dispute on which territory the investment is made (including its rules on the conflict of laws); and
- (c) the relevant principles of international law as accepted by both Contracting Parties.

6. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Contracting Party commits itself to execute the award according to its national law. The concerned party may seek enforcement of an arbitration award under "the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States" opened for signature in Washington D.C. on March 18, 1965 or under "the Convention on the Recognition and Enforcement of Foreign Arbitral Awards" done in New York on June 10, 1958.

ARTICLE 11 **Denial of Benefits**

1. Each Contracting Party reserves the right to deny to a company of the other Contracting Party the benefits of this Agreement if the investors of a non-Contracting Party or investors of the denying Contracting Party own or control the company, and

(a) the denying Contracting Party does not maintain diplomatic relations with that non-Contracting Party; or

(b) the company does not have substantial business activities in the territory of the Contracting Party under whose laws it is constituted or organized.

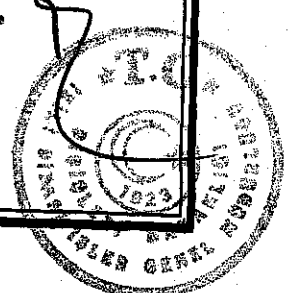
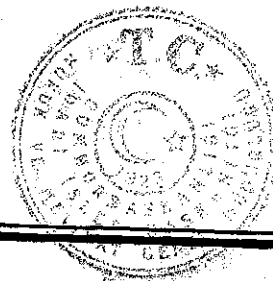
2. The denying Contracting Party shall, to the extent practicable, notify the other Contracting Party before denying the benefits.

ARTICLE 12 **Settlement of Disputes Between The Contracting Parties**

1. The Contracting Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Contracting Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to reach such solutions. If the Contracting Parties cannot reach an agreement within six (6) months after the beginning of disputes between themselves through the foregoing procedure, the disputes may be submitted, upon the request of either Contracting Party, to an arbitral tribunal of three members.

2. Within two (2) months of receipt of a request, each Contracting Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. In the event either Contracting Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Contracting Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.

3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two (2) months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Contracting Party by the President of the International Court of Justice.
4. If, in the cases specified under paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Contracting Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Contracting Party.
5. The tribunal shall have three (3) months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure.
6. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight (8) months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two (2) months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes. The Arbitral Tribunal shall decide in accordance with the provisions of this Agreement and the principals and rules of international law recognized by both Contracting Parties.
7. Each Contracting Party shall bear the cost of its appointed arbitrator and of its representation in the arbitral proceeding. Expenses incurred by the Chairman and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Contracting Parties.
8. A dispute shall not be submitted to an international arbitral tribunal under the provisions of this Article, if a dispute on the same claim has been brought before another international arbitral tribunal under the provisions of Article 10 and is still before the tribunal. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Contracting Parties.

ARTICLE 13
Entry into Force

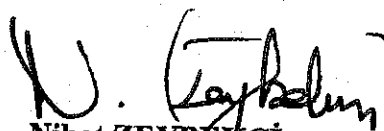
1. This Agreement shall enter into force on the date of the receipt of the last notification by the Contracting Parties, in writing and through diplomatic channels, of the completion of the respective internal legal procedures necessary to that effect. It shall remain in force for a period of ten (10) years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article.
2. Either Contracting Party may, by giving one year's prior written notice to the other Contracting Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten-year period or at any time thereafter.
3. This Agreement may be amended by mutual written consent of the Contracting Parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under the first paragraph of the present Article.
4. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten (10) years from such date of termination.
5. This Agreement substitutes and replaces the Agreement between the Republic of Turkey and the Republic of Tunisia on the Reciprocal Promotion and Protection of Investments, signed on May 29, 1991, (hereinafter referred to as "Previous Agreement") which will be terminated on the date of entry into force of this Agreement. For any dispute which arose before the date of the entry into force of this Agreement, provisions of the Previous Agreement shall apply. Any dispute which arises after the date of the entry into force of this Agreement shall be settled in accordance with the provisions of this Agreement.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned representatives, duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

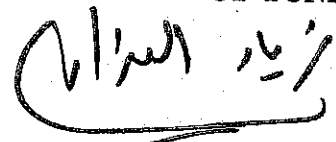
DONE in duplicate at Tunis on 27.12.2017 in the Turkish, Arabic and English languages, all texts being equally authentic.

In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY**

Nihat ZEYBEKCI
Minister of Economy

**FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TUNISIA**

Zied LAADHARI
Minister of Development, Investment and
International Cooperation

